

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

II. évfolyam 6. szám

1995. június

A vitorlát jól feszítsétek ki!

„Jobb a jó utat követni sántítva,
mint határozott léptekkel a rosszat.”

(Augusztinusz)

A ballagókhöz

Mire ez az írás megjelenik, már lezajlottak a ballagások, de úgy gondolom, fiatal barátaim, hogy még mindig hatása alatt álltok, hiszen az éleetek egyik, ha nem a legfontosabb fordulójához érkeztetek.

A ballagás tulajdonképpen egy jelkép, egy mozgás, egyik helyről a másikra. A pubertás korból átballagtok a felnőtt korba, ez öröm és bánat is. Öröm, mert nem vagytok többé diákok, megszűnt az iskolai fegyelem, amely ellen oly sokszor lázadoztatok, nem kell többé végig szenvedni azt az órát, amelyet szívből utáltatok. A csengőszó többé nem kelt izgalmat számotokra. Bánat is, mert megszűnnek a diák csínytevések, a sírig tartónak hitt diákszerelmek, az évek hosszú során kialakult barátságok, de nem utolsó sorban az Alma Mater tekintélyt parancsoló védelme és gondoskodása. Tehát átlépve az iskola kapuját, kiléptek a valóságos „életbe”, amely tele van bizonytalansággal, veszéllyel, buktatókkal és előre nem látható sok-sok akadállyal, melyekkel meg kell vívni a csatát, hogy érvényesülni tudjatok, hogy a csörte-
tők nehogyan eltávozzanak benneteket.

Aki tovább tanulhat, még szerencsés, de sokatoknak első útja, lehet, hogy a munkanélküli hivatalba vezet. De a kaput át kell lépni, mert ez az élet rendje. „Fiajózni kell, élni nem kell” (Nauta necesse est vivere non necesse.) Tehát vigyázzatok, hogy a vitorlát jól feszítsétek ki.

Van nekem egy kis történetem egy korosztályról, akik sohasem ballagtak. Az 1943-44-es tanévben a német megszállás idején (IV. 19) és a bombázások miatt az iskolákat azonnal be kellett zárni. Sem ballagást, sem érettségi bankettet nem lehetett tartani. Az osztályvizsga után mindjárt érettségi vizsgát rendelték el. Azt befejezve szélnek eresztettek bennünket. Nem búcsúztunk sem a tanteremtől, sem az isko-

lától. Nem tudtuk meg soha, hogy melyik kislány tűzte volna a kéknefejejs csokrot a mellünkre.

Mint akiket derült égből ért a villámcsapás, úgy tántorogtunk ki a kapukon, az ezer veszélyt rejtő világba, hiszen a háború már elérte országunk határait. Tudtuk, hogy bennünket is el fog érni. El is ért hamarabb, mint gondoltuk. Katonaság, fogság, harc az életünkért, ez fogadott bennünket a kapukon kívül. Soha nem tudtuk elfelejteni, hogy nekünk nem adott meg az, amire 8 évig vártunk.

Csodák azért mégis vannak. Tavaly volt az 50 éves osztálytalálkozó. Az iskola (Péter András gimnázium, Szeghalom) az az évben ballagó diákjai, tudomást szereztek róla, hogy mi vagyunk az a korosztály, akik sohasem ballagtak. Így meghívtak bennünket, hogy ballagjunk velük mi is. A meghívást elfogadtuk, s szinte gyerekes nekibuzdulással készültünk az elmaradt ballagásra. Megszűnt az a hiány, amely 50 évvel ezelőtt keletkezett. Köszönet érte Vaszkó Tamás igazgatónak és az évben ballagó diákoknak.

Kedves fiatal barátaink! Vágjátok ki dacosan az iskola kapuját és induljatok. Vár a tenger...

Jó szept!

Vaszkó András

A KDNP 1995. május 8.-án tartotta nyilvános taggyűlését. Meghívott vendégeink: Dr. Frankó Károly polgármester, Várfi András a Mezőgazdasági és Ipari Bizottság elnöke és Báthori Gyula képviselő a Földrendező Bizottság elnöke.

A gyűlést Vaszkó András elnök nyitotta meg és javaslatot tett a napirendi pontokra vonatkozóan, mely szerint a polgármester és a képviselők tájékoztatást adnak a lakosságot érintő ügyekről. A következő napirend a hozzászólások és kérdések. A harmadik a párt belső ügyei. (zárt ülésen) A tagság a napirendi javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Először Várfi András képviselő kapott szót. Bevezetőként az önkormányzat földvagyományáról tájékoztatott, mely szerint 2200 ha van az önkormányzat tulajdonában. Ezeket a földeket nem az önkormányzat gazdálkodik, hanem azokat bérbe adja. A bérbeadás pályázat útján történik. A feltételeket a Mezőgazdasági Bizottság június hónapban dolgozza ki.

A fásítási program kidolgozásával foglalkozik még a bizottság. Növelni kellene Gyomaendrőd város „tüdejét”, főleg az északi részen.

Bejelentette a képviselő, hogy mezőgazdasági szakkiállítás lesz Gyomán augusztus 31 és szeptember 3 között. Neves személyek az alföldi programról és a sertésenyésztésről tartanak előadást. A helyszín a Sportszernak és Gyoma főtere. Majd Báthori Gyula kapott szót, aki bejelentette, hogy a második földárverés júniusban lesz. Erre 14000 aranykorona van kijelölve fele részben a gyomaendrődieknek, fele részben vidékieknek. A helyieknek Halmagyon van kijelölve a föld, ezek a földek többnyire 25-30 aranykoronások. A kívülállóknak részére pedig a Telki kövesút baloldalán van kijelölve. Jelenkezni lehet: Seprenyi Lajosnál Gyomán (akinek az irodája az árvaházi iskolával szemben az órási tüzletben van, vagy szerdai napokon Báthori Gyulánál a Polgármesteri Hivatalban, vagy Hunya Lajosnál a Gazdakörben. Jelentkezzenek, akik részt kívánnak venni a földárverésen, hogy meg tudjuk hívni őket. A vidékiek nem júniusban árvereznek, hanem ősszel.

Végezetül Dr. Frankó Károly polgármester kapta meg a szót, aki több pontba foglalta össze beszédét:

- Elsőnek az országgyűlési képviselőkről szólt. Deme Zoltán úr igazán nem képviselt bennünket, Szőlősiné inkább szakmai vezető, ő sem velünk foglalkozik elsősorban. Így marad nekünk Latorcai úr, amit el tudunk érni, azt csak az Ő személyén keresztül intéztük. Tanácsokat, címekeket adott, intézkedett. Ennek eredménye lesz talán, hogy az ivóvíz gondunkat meg tudjuk oldani. Az kellene, hogy megengedjék, hogy a Medgyesbodzás környéki vízbázisról mi is kapjunk. Ez kb. 200 millió forintos beruházás lenne elvezetni Mezőberényből a vizet.

- A költségvetésről azt mondta, hogy ugyanazt a pénzt kapjuk, mint eddig, csak közben mindennek feljebb ment az ára.

Tájékoztató a KDNP taggyűléséről

- Az iskolákról: A 3 középiskolát nem szabad bántani. Erre 10 millió forintot költünk az állami támogatáson felül, de ezek az iskolák meghatározói a városnak. Az igaz, hogy a mezőgazdasági iskolában az ott tanuló gyermekeknek csak 26-28 %-a helybeli, a többi pedig vidéki. De mindent figyelembe véve ezt támogatni kell. A 3 általános iskola 41-42 millió forinttal kerül többre, mint amit az állam ad rá. Nagy valószínűséggel a gyomai 1-es és 2-es iskolát össze fogjuk vonni.

- Nagy gondunk a Református Egyháznak tett 10 millió forintos ígéretünk teljesítése. A szociális otthon épül. Mi azt akarjuk, hogy jövőre, Sipos Lelkés úr azt szeretné, hogy már ez év októberében fizessünk. Ez becsületbeli ügy. Ezt a 10 milliót ki fogjuk fizetni az egyháznak, bár még csak garanciát sem látunk arra, hogy az meg fog térülni.

- Biztos, hogy a Kirendeltséget tovább nem lehet fenntartani. Ez benne van az intézkedési tervben, kormány szinten. A 3 dolgozó és a takarítónő éves szinten 1.700.000 forintba kerül.

Végül is itt nincs teljes körű lakossági ellátás, már a segélyeket is Gyomán fizetik ki, ezért gyakorlatilag mindenki átmege Gyomára. A Kirendeltség fenntartása durván 2 millió forint évente, ez tíz év alatt 20 millió forintot tesz ki, ezért lehetne járdát és utat építeni.

Az elhangzottakat hozzászólások követik.

„Ez a megtakarítás, amely a Kirendeltség megszüntetésével elérhető megéri-e azt a feszültséget, ami ezzel jár? Meggondolandó! - szólt az egyik hozzászóló. És tovább záporoztak a hozzászólások:

„A KDNP a hid szerepét vállalta a választásokon is és most is a két település között. Javasoljuk, hogy fontolják meg a Kirendeltség megszüntetését. Drága a busz is.”

„A Kirendeltség megszüntetésével nem értek egyet, ha azt megszüntetik akkor itt nem 15 %-os leépítés lesz, mint Gyomán, hanem 100 %-os. Mi lenne a járattal? Nagyon sokszor van úgy, hogy délelőtt 10 órakor jut tudomásunkra, hogy másnap reggel szállítják a sertést, s akkor mi lesz?”

„Nagyon sok idős ember nem is tud a buszra felszállni”

„A templom után ezt a házat építették fel őseink másodikként, ez a ház egy községnek a szimbóluma. Azt a helyet ami a falué, ahová minden ember eljár, nem lehet bezárni. Itt esküdött meg több ezer ember, ide megyünk adócsekkért vagy anyakönyvi kivonatért, és ha meghal valaki a családban, akkor is oda megyünk, és akkor is ha információra van szükségünk.”

„Szeretjük, tiszteljük polgármester urat, ezt éreznie kell. Minden öreg endrődi nevé-

ben kérem: Ne tessék az Endrődi Községházát megszüntetni. Amikor mi Csudaballán laktunk, ott is volt kirendeltség, lehet, hogy nem volt „teljes körű” de a legfontosabb dolgokat helyben elintézték a tanyai népek, pedig akkor még nem voltak ilyen utak és ilyen járművek, mégis rendszeresen kijártak a hivatalból, Gyomárról, Csudaballára”.

„Nekünk már alig maradt valami, de ez hadd maradjon meg.” Hadd intézzük ügyeinket továbbra is itt helyben, a pénz jósággal és szeretettel megtérül.”

„A polgármester urat a KDNP is és a Gazdakör is támogatta, ezt nem szabad elfelejtenie.”

Az elhangzottakra a polgármester úr a következőkben válaszolt: „Nem mondtuk ki még a Kirendeltség megszűnését, csak szóba fog jönni. Elképzelhető, hogy fennmarad, de akkor annnyival kevesebb jut másra. Még egyszer mondom: Teljes körű szolgáltatást jelenleg sem tud adni a Hivatal, két háromféle ügyet lehet csak itt intézni. Hangsúlyozom, hogy a megmaradt pénzt Endrődön költenénk el másra. Engem nem kell meggyőzni én azért provokálom önöket, hogy hallja Báthori úr és Várfi úr is. Én az itt hallottakat mind el fogom mondani a jegyző úrnak, biztos vagyok abban, hogy a város pénzügyi zavarait nem ez az 1.7 millió forint fogja megoldani. Tudom, hogy mindez alapvető lelki és erkölcsi, sőt etikai ügy, nemcsak anyagi. Nekem is van egy olyan érzésem, hogy a Kirendeltség üzemelni fog. Én tökéletesen megértem önöket. Én biztos, hogy a Kirendeltség megtartása mellett fogok szavazni.

Két gondolattal zárom a Kirendeltség megszüntetésének témáját. „Nem teljes körű az ellátás” hallottuk, tehát alig van már olyan ügy, amit az endrődi kirendeltségen el lehet intézni. Így van a lakosságnak is éppen ez a kifogása, de azt, hogy az ügyintézés átkerült Gyomára, az a jegyző úr rendelte el. Most pedig arra hivatkozva, hogy úgysem lehet ügyeket intézni, nem járnak oda az emberek, meg lehet szüntetni a Kirendeltséget. Ezt a leépítési folyamatot mindenki átlátja.

Sokszor halljuk, hogy mindenből kettőt kell fenntartani, pl. a Polgármesteri Hivalt Gyomán, a Kirendeltséget Endrődön. Az adatok nem ezt bizonyítják. A hivatal 60 dolgozójából, mindössze 4 van Endrődön. Tavaly 62 millióba került a Hivatal fenntartása, ebből 1,7 millióba az endrődi. A Kirendeltség fenntartása, inkább egy gesztus a lakosság felé, hogy amit lehet közelebb intézhessenek el. Ha megmarad a Kirendeltség, bizonyos vagyok benne, hogy ezt az emberek értékelnék és a fenntartási költség a közügyekhez való jó hozzáállással meg is térülne a városnak. A bizalomnak és a megbecsülésnek nincsen ára.

1995. május 31.-én tárgyalja a Képviselő Testület az endrődi Kirendeltség sorsát. Várjuk a T. Testület kedvező döntését.

Véghné Szedlák Ildikó

Élefordulók

VI. 1.: 1955. június elsején született Gyomán Timár Judit földrajz tanár, tudományos kutató. Kutatási területe: társadalom és település földrajz, ezen belül vonzáskörzeti vizsgálatok, migrációs kutatás, tanyák társadalomföldrajza. Tagja a Magyar Földrajzi Társaságnak, a Magyar Szociológiai Társaságnak. Számos külföldi konferencián képviseli országunkat. Publikációi az Alföldi Tanulmányokban, a Békési Életben, a konferenciákról kiadott anyagokban és más helyeken jelennek meg.

VI. 10.: 1937 június 10.-én született Varjú Vilmos súlylökő. Tizenhárom szabadtéri és egy fedett pályás magyar bajnokságot nyert, tizenhét szerzett országos csúcsot. 49 alkalommal volt válogatott. Első országos csúcsát 1958-ban érte el. 1959-ben már tizennyolc méterrel felül lökött. 1960 júliusában 18.67 méterrel Európa csúcstartó lett. 1962-ben 19 méter fölé került és az EB-n győzött. Az 1964-es olimpiai bajnokságon bronzérmert szerzett. 1966-ban első lett a fedett pályás Európa játékokon, majd nyáron 19.62 m-re javította a kontinenscsúcsot, és megvédte az Európa-bajnoki címet. 1971-ben a pozsonyi viadalon 20.45 m-re javította a magyar csúcsot, ezt 1983 év végéig nem tudták megközelíteni. 1994 február 17-én halt meg.

Budapesten. 1994-ben a Gyomaendrődért emlékérem posztumusz tulajdonosa lett.

VI. 19.: 1939. június 19.-én született Gyulán Endrődi Szabó Zoltán tanár és festőművész, Szabó Elek tanár úr fia. Endrődön járt általános iskolába, a gimnáziumot Szeghalmon, a tanítóképzőt Szarvason végezte. Szegeden rajz-ének szakos tanári diplomát szerzett, logikából doktorált. Előbb Kaposváron, most pedig a Békéscsabai tanítóképző főiskolán tanít. Az intézet számos alkalommal delegálta már külföldi tanulmányútra a nyugati országokba, főleg Angliába. Tájéképeket fest főleg olajtechnikával. Több városban rendeztek már képeiből kiállítást: Kaposváron, Békéscsabán, Gyomán, az endrődi ligeti iskolában is. Az endrődi tájházat ábrázoló képét szülőfalujának ajándékozta.

VI. 21.: 1930 június 21.-én Endrődön született Szabó Béla László tanár, a Szabó kertész fia. Hosszú éveken keresztül a Gödöllői Agrártudományi Egyetem gépészmérnöki karának mechanikai tanszékén tanított. Szakmai jellegű cikkeit a szakfolyóiratok rendszeresen közlik.

VI. 25.: 1888. június 25.-én született Papp Zsigmond gazdálkodó, szobrászművész, faragó, népi ezermester. Ő tervezte és készítette el a gyomai református templom orgonáját, gyönyörű bejárati ajtóit. Szobrainak egy része ma is megtalálható a református temetőben. Elkészítette Gyoma főterére az országzászlót. Találmányai: agyagszóró kocsi, rakodó készülék, mákcséplő, csatomaásó gép, rigolózó-gép, kapáló-gép, rizsarató stb. 1961. december másodikán halt meg.

* HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK, KÖZLEMÉNYEK *

Értesíti a KDNP azokat a tagjait, akik a legutóbbi taggyűlésen nem voltak jelen, hogy a legközelebbi taggyűlést 1995. június 12.-én Hunyán tartjuk. Hunyára buszt indítunk, útvonal: a busz indul 18 órakor a gyomai Hősök tereiről, útközben megáll a Berényi útnál, a Pásztor J. utcánál, a Napkeletnél, a Jankánál, majd a Déryné Művelődési Háztól indul Hunyára és onnan vissza. Kérjük a Tagokat, hogy minél többen jelenjenek meg.

Vaszkó András

KDNP helyi szervezet elnöke.

FELHÍVÁS

Értesítem a lakosságot, hogy a sertésfelvásárlást megkezdtem. Fizetés a szállítás napján napi áron! Érdeklődni lehet: Gyomaendrőd Október 6 Lakótelep 6. Lépcsőház. Este 6 óra után vagy a Sugár u. 48. sz. alatt.

Ungvölgyiné Paulik Zsuzsanna

Tel: 06 60 307-556.

MEGHÍVÓ

Az Endrődi Szt. Imre Egyházközség **jótekonysági hangversenyt** rendez az egyházi iskola javára 1995. július 1.-én szombaton 19 órakor az endrődi Katolikus Templomban.

Fellépnek: Frankó Tünde operaénekes

Égető Mária orgonaművész

Hegedűn kísér: Nagy Ferenc

Szeretettel várunk minden érdeklődőt.

HIRDETÉNY

Az újságunk fenntartására érkező adományokat köszönjük. A jövőben azonban nem kell már használni a piros postautalványokat (mert ebben az esetben a feladásért is fizetni kell.)

Megnyitottuk folyószámlánkat az Endrőd és Vidéke takarékszövetkezetben. Ezért ott és szerkesztőségünkben is kapható csekken lehet feladni a nekünk szánt adományokat.

Számlaszámunk:

ENDRÖD ÉS VIDÉKE TAKARÉKSZÖVETKEZET 269-98370
VÁROSUNK SZERKESZTŐSÉGE B-6176.

E csekken feladott összegért nem kell feladási díjat fizetni.

SPORT

Hullámvölgyben a Barátság

A sikeres őszi szezon és a sokat ígérő tavaszi kezdet után megszakadt a győzelmes menetelés. Bolondot csinált belőlünk az április. Előbb ugyan még futotta két döntetlenre 23.-án Kunágótán gól nélkül ért véget a mérkőzés, aztán itthon Gyulavári ellen 1:1-re végeztünk.

Majd két hideg zuhany sorakozott: május 7-én Csabacsúdon 4:1-es vereség, s ami még fájóbb, itthon a felújított mesés pályán Jaminától kaptunk ki 4:1-re.

Fortuna, a szerencse istenasszonya is elfordult tőlünk. Három alkalommal is a kapufát találták el játékosaink, pedig mennyivel térsége-sebb a kapu, mint a kerete!

Május 21-én a MÁV-hoz látogatunk el Csabára. Ez sem ígérkezik sétagaloppnak. Aztán az örök rangadó következik hazai pályán a Gyoma FC ellen. Utolsó győzelmünket Gyoma ellen 1979. június 10-én hazai pályán arattuk. Akkor 6:0-ra győztünk.

„Régi dicsőségünk, hol késel az éji homályban?”

A tabella állása május 19.-i lapzártakor:

5. Endrődi Barátság 24 11 6 7 31-28 39

8. Gyoma FC 24 10 6 8 32-29 36

További mérkőzések:

VI. 4. Füzesgyarmat - Gyomaendrőd Barátság VI. 3. Gyoma FC-Battonya

VI. 11. Gyomaendrőd Barátság - Tótkomlós VI. 11. Kunágota - Gyoma FC

VI. 18. Kamut - Gyomaendrőd Barátság VI. 18. Gyoma FC - Gyulavári

VI. 25. Gyomaendrőd Barátság - Nagyszénás VI. 25. Csabacsúd - Gyoma FC

JÖJJÖN! BIZTASSUK KEDVENCEINKET! HAJRÁ BARÁTSÁG!

Vitaest a KDNP székházában

Vidéki embernek, és így nekünk is ritkán adódik alkalom, hogy a KDNP székházában rendszeresen hétfőnként tartandó vitaesteken részt vehessünk. Budapesten járva alkalmam volt a május 15.-én tartott esten részt vennem. Latorcai János országgyűlési képviselő és Szokolai György professzor tartottak előadást a magyar gazdaság helyzetéről, amelyet kötetlen beszélgetés követett a hallgatósággal.

A vitaestet Dr. Varga László országgyűlési képviselő vezette.

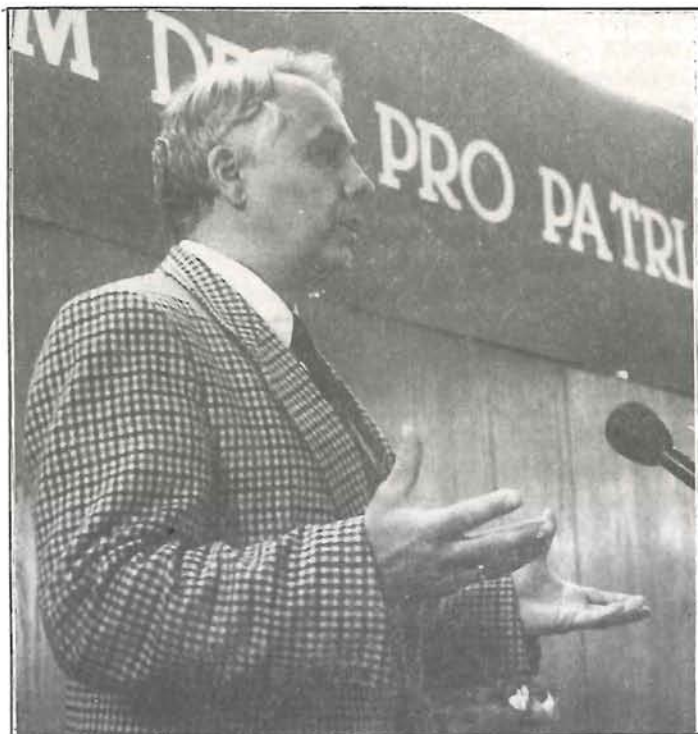
Természetesen nem tudom szószerint visszaadni az elhangzottakat, de megkísérlem jegyzeteimből feleleveníteni a legfontosabbakat.

Latorcai János előadását 5 pillérré helyezte:

- Piacgazdaság-e a jelenlegi magyar gazdaság? Erre a kérdésre nemmel kell felelnünk, hisz a gazdaság jelenlegi helyzetében nem tudja azokat a feltételeket megteremteni, amelyek a piacgazdaság működtetéséhez szükségesek, nincs ami működtesse a gazdaságot. A magyar termékek zöme csak hazai piacon adható el, mert drágán állítunk elő korszerűtlen, elmaradt technológiával. Csökken az export, növekszik az import. 1988-93 között 40 %-kal esett vissza a társadalmi össztermék.

- Milyen a munkaerő-kihasználás? A keleti pia-

cok összeomlásával létrejött mintegy 12 %-os munkanélküliség. Ez a szám évek óta hullámzik ugyan, de alapvetően nem változott. Nagyobb állami szerepvállalásra lenne szükség.

- Nivelláltak-e (kiegyensúlyozottak-e) a jövedelmek? Erre mindenki tudna felelni az egyértelmű nemmel! Létrejött egy mérhetetlenül gazdag osztály és vele szemben áll egy mérhetetlenül szegény réteg.

- Költünk-e sokat az oktatásra? Tudjuk jól, hogy nemzeti felemelkedésünk záloga a jól képzett fiatalság. Sajnos az új oktatási koncepció válságba sodorhatja az egész magyar oktatás ügyét.

- És végül, milyen jövőkép áll az állampolgár előtt? **Semmilyen!** Ha meggondoljuk, hogy Békesitől - Bokrosig más-

sem hallani, minthogy az összeomlás szélén áll a magyar gazdaság, mást sem tesznek, mint az összeomlás vészharangját kongatják, akkor az állampolgár egyre jobban elbizonytalanodik. A

teremtjük meg a jövedelmek elfogadható nivellálódását, (mérsékelt kiegyenlítődesét) amíg nem követi mindezt magas szintű oktatáspolitikát, addig nem beszélhetünk kibontakozásról, a nemzetgazdaság felemelkedéséről.

Mit kell tehát tennünk?

- Erősíteni kell minden eszközzel a gazdaságot.

- Fel kell számolni a fekete gazdaságot, de úgy, hogy az beépüljön a nyílt gazdaságba.

- Meg kell teremteni a közélet tisztaságát. Harcolni kell a korrupció ellen.

Latorcai János előadását Szokolai György professzor értekezése követte, aki a nemzeti jövedelem változását, és az azt befolyásoló tényezőket elemezte. Vizsgálta az export-import befolyásoló tényezőit a magyar gazdaságra ható befolyásukat Nemzeti fizetési kötelezettségeinkről szólva azt mondta, hogy azoknak a hitelezők általi csökkentése nélkül nem rendezhető végleg a magyar gazdaság. Végül a politika és gazdaság összefüggéseiről beszélt.

Az előadásokat a hallgatók nagy számú hozzájárulása követte, kiegészítve az elhangzottakat. A több mint két órás vita megmutatta, hogy a KDNP a nemzet érdekeiért minden rendelkezésre álló eszközzel és minden fórumon szót emel.

Császár Ferenc

megszorító intézkedések mögött nem látni a kivezető utat, a jövőt! A baj az, hogy ezt nemcsak a magyar állampolgár, de a külföld is elhiszi, s ez a politika mérhetetlen károkat okoz hazánknak. Valóban igen nagyok a tőke és kamattartozások, de ezen a helyzeten a költségvetés csökkentésével aligha lehet változtatni. **Csak növekvő gazdaság képes a növekvő tőke és kamatterheket törleszteni!**

Amíg nem lesz életképes piacgazdaság, s ezt nem követi egy magas fokú munkaerő-kihasználtság, amíg nem

Katolikus krónika

Néhány ünnep június folyamán:

június 4. Pünkösd
június 11. Szentháromság Vasárnapja
június 18. Úrnap
június 29. Szent Péter és Pál apostolok

**Pünkösdkor elsőáldozás a 8 órai misén,
Úrnapkor a 10 órai mise után utcai körmenet Endrődön**

Az iskoláról

Iskolánk építése jó ütemben halad, az augusztus 1.-i átadási határidőre garancia a Thernix jó hírneve, és referencia munkái.

Amit az arra járók nem látnak... az az, hogy belül is folyamatosan, jól haladnak a munkálatok. Mind a bal, mind a jobb szárnyban a teljes vakolás kész, villanyvezetékek a helyükön, jelenleg a fűtés szerelése, és a burkolás folyik. A középső rész is hamarosan tető alá kerül, és akkor ott is lehet vakolni.

Megérkeztek az elsősök szép színes tankönyvei.

2--3-4. osztályba júniusban, az évzárók után lesz beiratkozás. Akik eddig jelentkeztek, azok jelentkezését számon tartjuk és elfogadjuk. Pontos idejét később tesszük közzé.

Akik nagyobb összeggel segítik az építést és a berendezést, (minimum 50.000,- Ft egy összegben, vagy ennek megfelelő értékű tárgyak) azok nevét (abc szerinti sorrendben) az iskola falán emléktáblába vésvé megörökítjük.

Természetesen kisebb adományokat is hálás köszönettel fogadunk, hisz cseppekből lesz a tenger. Ha a kisebb adakozók neve nem is kerül fel a táblára, Isten előtt ez is kedves, és érdemeket szerzünk ezáltal... és ez a legfontosabb. (Róluk hálaadó misében emlékezünk meg.)

A gyomai OTP 629-562-es számlaszámán lehet befizetni, vagy személyesen az endrődi plébánián. (Csekket is adunk) Segítségét a gyomaendrődi gyerekek nevében is előre köszönjük!

Emléktábla

**Bramac gyár
Buti László vállalkozó
endrődi Öltáregylet
Gyomaendrőd város Önkormányzata,
hajdani gyomai és endrődi polgárok
Kirche in Not Ostpriesterhilfe e.V.
Szent Gellért Egyházi Kiadó
Ujházi Ernő Dezső
†Wodianer család**

Még sok minderéről kell gondoskodnunk. A kápolnába berendezési tárgyak, kellékek. Az iskolába bútorok, és egyéb felszerelések. Kell **iskolakönyvtár** is. Bizonyára sok helyen vannak olyan könyvek, melyek otthon már nem kellene, mert felnőttek a gyerekek, és szívesen odaajándékoznának az iskolának. Gondolunk elsősorban gyerekek kötelező vagy ajánlott olvasmányaira, irodalmi, ismeretterjesztő könyvekre, ifjúsági regényekre, szótárakra. Használt tankönyveket nem kérünk, mert ezek változnak.

Köszönettel fogadjuk a még jó állapotban lévő könyveket a plébánián.

Felhívásunk már meghallgatásra talált, hálásan köszönjük.

Iványi László
plébános

A Református Egyház rovata

PÜNKÖSD ÜNNEPÉRE

Nem ember találta ki ezt az ünnepet. Nem is valami emberi hőstett révén vált Pünkösd ünnepé. Isten kezdett el valamit köztünk és velünk. Az Ő tetteire emlékezünk egyházi ünnepeinken mindig.

Pünkösdkor valóra vált Jézus ígérete: A Szentlélek kitöltetett. Így ígérte tanítványainak mennybemenetele előtt: „...vesztek erőt, minekutána a Szent Lélek eljő reátok: és lesztek nékem tanúim úgy Jeruzsálemben, mint az egész Júdeában és Samáriában és a földnek minden végső határáig.” Ma is ezért szólhat a földkerekségen az evangélium.

De miért mutatkozik az egyházban, a gyülekezetben mégis erőtlenség, szétszórtság, elesettség! Talán Isten nem adja mindig a Szentlélek ajándékát, vagy nem tudja kitölteni ránk! Isten ma is adja! Csak az engedelmes fogadás hiányozhat. Fontos nekünk nagyon világosan látni és tudni, hogy Jézus tanítványai az erőt - a Szentlélek ajándékát - elsősorban Isten nagyságos dolgainak szólásához kapták. A rájuk figyelők pedig a hallásban és a bizonyágtétel megértésében tapasztalhatták meg jelenlétét.

Napjainkban sokan állnak elő „szólásra”. S ugyancsak sokan különféle csodatévő erők birtoklásával. Közben még Istenre és a bibliára is hivatkoznak. A Szentlélek ereje az apostolokat annak hirdetésére bátorította fel, hogy Jézus Krisztusra mint a megígért megváltóra mutassanak. A Szentlélek mindig Jézus felismerésére és elfogadására akar eljuttatni!

Péterék hallgatói közül sokan értették meg beszédjüket, de nem mindenki. Mások csúfolódva mondták: édes bortól részegedtek meg ezek. Ott nyilvánvalóan nem a szentlélekkel, hanem a hallgatókkal, nem az „adókészülékekkel” hanem a „vevőkészülékekkel” volt a baj. Nem voltak fogékonyak az Isten nagyságos dolgainak megértésére. Nemcsak a világban, hanem köztünk, velünk is megtörténik ez. Érthetetlen marad a Szentlélek felhívása.

Ha nem vagyunk készek a fogadásra, akkor nem is kaphatunk vezetést, bátorítást, útmutatást Istentől. Pedig a Szentlélek ezért töltetett ki. Isten gyermeke - az ember - csak az Ő vezetésével töltheti be küldetését. Az Ő vezetésével tudjuk az életre vezető utat is megmutatni a világunk.

Vesztek erőt - mondja Jézus. Nagyszerű lehetőség! Ki az - fiatal, vagy idős - akinek ne volna szüksége erőre! Nos Isten ígéri és adja. De nem a csúcsteljesítményekhez, nem az életkort meghazudtoló erőfeszítésekhez, nem a megállás nélküli munkához, hanem a tanítványsághoz! Az Ő nagyságos dolgainak hirdetéséhez, igazsága felismeréséhez és elfogadásához.

Ehhez kérjük és várjuk a Szentlélek ajándékát gyülekezeink épüléséhez és megerősítéséhez pünkösd ünnepén!

Sípos Tas Tőhötöm
ref. lelkipásztor

Ezt a riportot rendhagyó módon üzemplátogatással kezdtem, aminek - így utólag - nem győzők eléggé örülni. A látottak - minden szónál ékebben - önmagukért beszélnek.

E nélkül kevésbé érték meg sok mindent későbbi beszélgetésünkből.

Sok cipőipari üzemet, csarnokot láttam már, de soha ilyen világosat, tágasat, szellőset.

Rendezettsége, patika tisztasága és a félve várt, de sehol sem érezhető ragasztószag - mindez együtt nem kis elismerést vált ki belőlem.

- Te nem vagy itteni születésű, János, mióta élsz településünkön?

- 1980-ban jöttem haza Németországból, ahol 12 évig dolgoztam, akkor kerültem az ENCI-be, ott először export szállítóként, majd szállítási csoportvezetőként dolgoztam 1987-ig. Májustól akkor már itt a Körösi Állami Gazdaság melléküzemágaként működtek egy tűzödét, 30-40 embert akartak foglalkoztatni, bér-munkát kerestek egy „Amerikába szakadt”

magyar ügynökön keresztül, de ez nem igazán működött. Én októberben jöttem ide, már némi tapasztalattal és ismeretséggel a cipőipar terén, így megpróbáltunk saját lábunkra állni. Ez sikerült is, bér-munkát végeztünk, az üzem kezdett szépen fejlődni. 1989-ben, amikor a rendszerváltás, s a vele járó gazdasági átalakulás folyamata megkezdődött, éreztük, hogy most lépni kell, vagyis az üzemet meg kell próbálni értékesíteni. A svájci Raichle nevű Holding vásárolta meg azt az

épp tönkremenőben lévő sicipőgyártó osztrák céget, amelynek dolgoztunk, és a céggel együtt a piaci szegmenst és érdekeltséget, vala-

fejlesztési alap stb. Mindez „gépen” van, a dolgozók sem készpénzben kapják a fizetésüket, hanem átutalási számlára. A mennyiségben nyilvánvalóan érdekeltek, hiszen teljesítményben dolgoznak. Ami pedig a minőséget illeti, Svájcban nem ismerik azt a fogalmat, hogy „osztályos áru”, kizárólag csak első osztályú árut szállíthatunk ki.

Bemutatjuk...
VODOVA JÁNOST
A RAICHLÉ SPORT KFT
ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓJÁT.

mint a márkanevet is. Így jött a felkérés, hogy dolgozzunk nekik. A svájci Raichle Holdingnak a világ 12 országában van képviselője ill. gyártó részlege. Ezek közül vagyunk mi egy leányvállalat, ami 100%-ig svájci tulajdonban van, ők adják az alapanyagot és a technológiát is, mi tervező részleggel nem is rendelkezünk.

- Tehát bér-munkát végeztek? Hány embert foglalkoztattok? Milyen a bérezési rendszeretek, mennyire érdekeltek a dolgozók a legyártott mennyiségben, és ab-

Itt szeretném elmondani, mekkora hasznát veszem a Németországban töltött éveknél. Akkor ott megtanultam, hogy nem többet kell dolgozni, csak egyszer kell elkészíteni valamit, de azt jól, precízen, összpontosítva, megfontoltan. Aki ezt a szemléletet magáévá tette, az maradt csak meg itt, és bármilyen területre vetheti az élet, ennek mindenütt biztos hasznát veszi. Semmivel sem jobb egy nyugati tűzönő, mint egy magyar, sőt, ha ez a szemléletet elsajátította, és tudja, hogy a megfelelő anyagi és erkölcsi

elismerés nem marad el.

- **Milyen típusú lábbeliket gyártotok?**

- Túracipőket, ejtőernyős ugrócipőket, sícipőket és sícipő betéteket.

Ez utóbbiak egy kemény tokba kerülnek, amit nem mi gyártunk. Ezeket a sícipőket a szízes egy újabb divatos változatának, a snow-boardernek, azaz a hódeszkázásnak hódolók használják. Két fajtája van: az un. hartbood, azaz keménycipő - ez az, aminek csak a betétjét gyártjuk itt, a tokját kint, - és az un. softboot, vagyis a puhacipő, ezt viszont kooperációban készre gyártjuk. Ezt a termékünket Raichle márkanév alatt Made in Hungary felirattal közvetlenül az USA-ba és Japánba szállítjuk.

- **Ez bizonyára nagy elismerést jelent a svájci partner részéről, és bizonyosság arra, hogy a minőséggel elégedettek.**

- Igen, ez nagy előrelépés, hosszú folyamat eredménye. 1991 december elsején alakult meg a cég, 1992-ben fejlesztettük a termelést és biztosítottuk, hogy minőségileg elfogadhatók legyenek. 1993-ban létszámot növeltünk, a fizikai tűrőképesség határáig. 1994-ben egy 350 négyzetméteres új csarnokot építettünk, amivel újabb 25 ember számára tudunk munkát biztosítani. Ebben az évben pedig főleg gépi beruházásra áldozunk, amikkel a

minőség további javulását biztosíthatjuk.

- **Mennyire érzed magadénak ezeket a sikereket?**

- Hangsúlyozni szeretném, hogy ez csapatmunka. Úgy a közvetlen munkatársaim, mint a gyártásban résztvevő minden dolgozó együttes érdeme.

- **Tervezték-e további fejlesztést?**

- Egyelőre szeretnénk megfelelni azoknak az elvárásoknak, amiket a piac igényel. Amit a tervező megállmodik, annak kivitelezhető technológiai megoldásokkal elébe kell menni, és ez nem olcsó dolog. Mint mondtam, nekünk nincs modellériánk, viszont a kinti tervező gárdával sikerült olyan kapcsolatot kialakítani, hogy javaslatainkat messzemenőn figyelembe veszik. Így együtt, összedolgozva elértük, hogy a kész lábbelik mind anatómiai, mind egyéb szempontból megfeleljenek minden igénybevételnek. Örülök, hogy bizonyos modellek mintadarabjait is itt gyártathatjuk. Hazánkban másodikként jövőre szeretnénk bevezetni a minőségbiztosítási rendszert. Ez azt jelenti, hogy 100%-os garanciát nyújtunk minden vásárlónak arra, hogy minden általunk gyártott termék minősége első osztályú. Ez nem kis dolog és nem is kis pénz. Az új csarnok építési költségét is ki kell gazdálkodni. Emiatt a kapacitás jelentős növelését egyelőre nem tervezhetjük. Bár az elkövetkezendő egy-két év szerintem eldönti, hogy megindul-e úgy Nyugat, mint Közép-

kelet Európában egy olyan fejlődés, amihez a piacnak rugalmasan növekedni kell. Ez természetesen a napi politikai és gazdasági élet függvénye. Egyelőre partnereket keresünk további kooperációra ill. bér munkára itt helyben vagy a környéken.

- **Milyen nagyságrendű most a termelésetek?**

- Az idei évre tervezett 15-18 modellből hozzávetőlegesen 100.000 pár cipőt gyártunk, ez összességében kb. 1 millió svájci frank, ami napi árfolyamon több, mint 100 millió forint.

- **Gratulálok! Sikeres embernek tartod magad?**

- Ezt majd inkább döntsék el mások, ha már „történelem” lesz.

- **Mit tartasz legfontosabbnak a vezetésről?**

- A vezetés rendkívül egyszerű dolog. Minden részegység vezetője ismerje kiválóan a saját területét, s velük, ha szükséges, tudni kell időben, emberi hangon koordinálni. Ennyi.

- **Valóban ilyen egyszerű lenne? Kívánom Neked, hogy még sokáig gyakorolhasd ezt az „egyszerű” feladatot. Szeretnél még valamit mondani?**

- Igen. Szeretnék köszönetet mondani minden munkatársamnak. Újra szeretném hangsúlyozni, hogy ez csapatmunka, nélkülük nem érhetnék el sikereket.

- **Köszönöm a beszélgetést.**

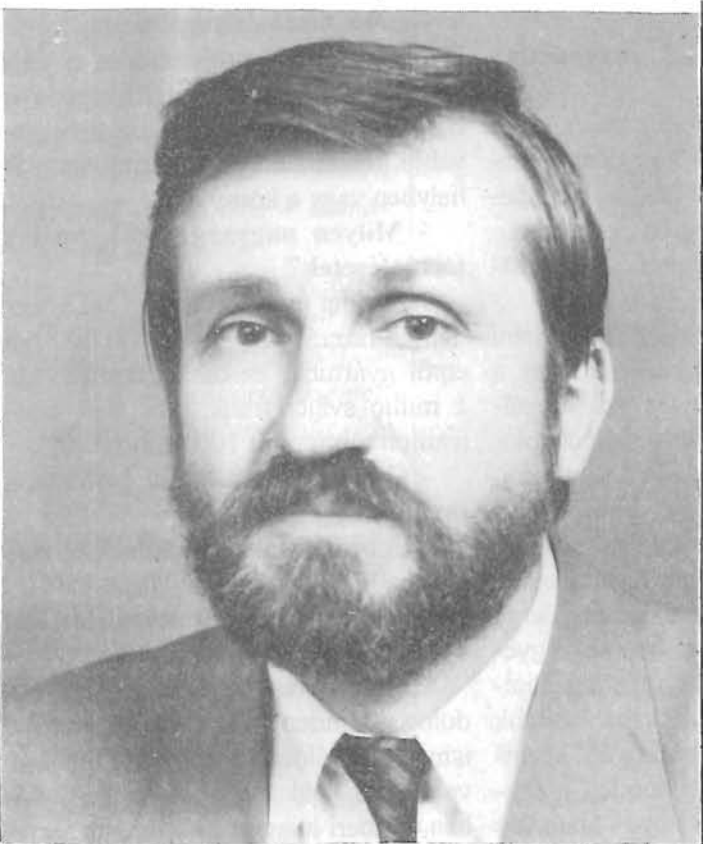
Marsi Jánosné

Fotó:

Császár Claudia és

Liziczai László

mes. A könyvtár értékes könyveit, szinte mind elolvastam. Itt kezdtem el sakkozni, később első osztályú sakkozó lettem. Megtanultam hogyan lehet sportszerűen veszíteni és győzni. Még ma is hasznomra van a sakkban szokásos jelszó: „Üljél a kezedre, mielőtt lépsz!” Endrődről a gyomai gimnáziumba mentem és tervem az volt, hogy német-magyar szakos tanár leszek. Segített az, hogy ezt a két tárgyat különös szorgalommal tanultam. Érettségi után mégis csináltam egy „vargabetűt”: elmentem Gödöllőre és felvételt nyertem a gépészmérnöki szakra, humán beállítottságomat mindvégig megőrizve. 67-ben egy évig katona voltam, addigi szemléletemen ez sokat változtatott. A gödöllői egyetemen 5 évig mezőgazdasági gépészeti szakot tanultam, és foglal-

ron a Gépészeti Főiskolai Karon folytatódott

1987-ig, mint főiskolai tanár. 1987-től Szegeden az Élelmiszeripari Főiskolai Karon: egyetemi docens, egyetemi tanár, főigazgató helyettes, majd tanszékvezető s végül főigazgató voltam. Mindig főiskolai állásban, de egyetemi tanárként. Már Szarvason egyre inkább kezdtem foglalkozni vezető tudománnyal marketing-menegment-el. A rendszerváltáskor fél évig mint főigazgató működtem, majd megválasztottak a Kertészeti Egyetem rektor helyettesévé.

1994-ben lettem a Magyar Főiskolai Szövetség elnöke. 1995-ben az EURASHE Európai Főiskolai Szövetség tagja, kelet európai képviselője. Ugyancsak ebben az évben megválasztottak a szegedi UNIVERSITAS elnökévé. Ez hát rövid életem krónikája.

- Mi kell ahhoz, hogy az ember eljusson a Sugár u. 3-ból az Óceánig?
- Így is lehetne mondani, hogy az ember eljut

itt teremti meg a látottakat. Az utóbbihoz természetesen nagyobb energia kell.
- Nehéz volt-e az idáig

Beszélgetés Dr. Dinya Lászlóval, a szegedi UNIVERSITAS elnökével

az óceánig, s aztán visszajön az „Érhez” a Sugár u. 3-ba. Visszajön! Nem marad kint, bármilyen kecsegtető is az. Hiszen az utolsó 20 évben szinte az „Óperenciás” tengeren is túl voltam, mégis vissza kellett jönnöm, mert úgy éreztem nekem itt van a helyem. Kimenetelem célja az volt, mit lehet kint látni, és mit lehet hazahozni. Kint azt láttam, lehet európai módon élni itthon is.

- Milyen lehetőségeket látott kint?

- Kétféle lehetőség van, vagy elmegy az ember és ott ragad, vagy amit ott lát hazahozza és

megjött út, úgy is kérdezhetném a harcot?

- Igen, nehéz volt, mert ez a harc tele van kísértésekkel, buktatókkal, lemondással. De ha mérlegre teszem az elért dolgokat, amit megcsináltam, s amit ismerek, akkor a harc értékes volt.

- Az elért eredményhez adott-e az endrői iskola valamit?

- 1949. augusztus 2-án születtem Endrődön. Itt végeztem az általános iskola nyolc osztályát. Ez az iskola tanított meg szeretni a könyvet, megtanított olvasni, élvezni, tudni a történelmet és mindent ami szép és ne-

koztam intenzíven a számítógépek mezőgazdasági alkalmazásával, bár az akkori mezőgazdaságban erre még nem volt lehetőség.

Egyetem után jobbnak láttam keresni magamnak oktatói kutatói pályát, melyet a szarvasi Mezőgazdasági Főiskolán meg is találtam. Itt dolgoztam 1973-tól 83-ig, mint tanársegéd, majd mint adjunktus, végül mint docens. Közben 1976-ban megszereztem az egyetemi doktori címet és 1982-ben a Mezőgazdasági Tudományok Kandidátusa minősítést is. Életem pályája 1983-tól a Mezőtű-

- Mit jelent a Főiskolai Szövetség munkája?

- Magyarországon 62 főiskola kb. 30 egyetem van kb. hatvan-ezer hallgatóval. Ha törvényeket hoznak, vagy rendeleteket alkotnak a szövetség véleményeket nyilvánít, esetleg tiltakozik, ha szükségesnek látja.

- Vannak ebben a hatalmas munkában igazán hivatásukat élő segítők?

- Igen, akadnak, de ennyire olyan vagyok, mint a jó katona, nem azt mondom: „Előre”, hanem azt „Utánam”!

- Honnan kapta ezt a nagyszerű hejytállást, kitől tanulta?

<p>- Az édesapámtól. Ha valakit becsületesen és keményen láttam dolgozni, hát Őt igen. Csak hálával és szeretettel jövök haza mindig.</p> <p>- Hányszor vett részt külföldi előadásokon?</p> <p>- Mint mondtam az Európai Főiskolai Szövetség (EURASHE) elnökségének tagja vagyok. Ez Brüsszelben székel a Közös Piac mellett. Ennek Kelet-Európából 2 tagja van csak: Csehországból és Magyarországból. A teljes tagság 10 fő.</p> <p>- Hány országban járt már?</p> <p>- Eddig 31 országban jártam.</p> <p>- Rengeteg országban járt. Megkérdezhetem szerzett-e magának barátokat?</p> <p>- Boldogan mondhatom, hogy Európa bármelyik országában járnék és</p>	<p>rám esteledne, nem jelentene problémát hol hajtsam álomra fejemet. Egy-egy igaz barát mindenütt van, akik szívesen látnának vendégül. Az igaz barátság nagy kincs.</p> <p>- Gondolom, sok tapasztalat kíséri utjait?</p> <p>- Igen. Nagyon csodáltam pl. a belga kisebbségi megoldást. Belgiumnak 3 parlamentje van: flamand, vallon és belga. Így mindenki a saját nyelvén intézi a közoktatási és egyéb más ügyeit békésen.</p> <p>- Vannak-e tudományos munkái?</p> <p>- A vállalati gazdaságtan, a marketing és a management területén 120 publikációm van és 2 könyvem jelent meg. 45 külföldi előadásról is beszámolhatok.</p> <p>- Milyen nyelven publikál?</p>	<p>- Angol nyelven, bár beszélek németül és oroszul is.</p> <p>- Mit lát a jövőből?</p> <p>- Fantasztikus dolgok vannak előttünk. 10 év múlva, ha valaki a számítógépet bekapcsolja mindenhez hozzáférhet amit csak a számítógépre betápláltak. Nem kell sajtó, sem más hírközlő eszköz.</p> <p>- Erre fel kell készülnünk.</p> <p>- Három dologgal minden ország rendelkezik: Emberi aggyal, az Idővel és Információval.</p> <p>Ha ezekkel rosszul gazdálkodik egy lemarad, benn ragad, mint egy rezervátumban. Ahhoz, hogy helyben maradjunk, futni kell. Régi megállapítás.</p> <p>- Munkásságából mit tart legnagyobbnak?</p> <p>- Három főiskolán dolgoztam. Mind a háromban</p>	<p>a hallgatók (tanulók) engem választottak meg (titkosan) az Év Tanárává! Ez latinul a Magister Optimus. Ennél többet, ennél szebbet egy tanár nem tud elérni. Benne van a megbecsülés, a szeretet. Hallgatóimnak azt tanítottam, ne a pénz motiváljon mit csinálj. De olyat sohase csinálj, amit nem szeretsz! Ezért érdemes volt tanulni, küzdeni. Saját erőmből értem el azt ami vagyok. Családom csendben együtt örül sikereimnek. A diákok megmértek és úgy látszik nem találtattam könnyűnek. Hiszen a rangot viselni, a hatalmat használni lehet, de a megbecsülést ki kell érdemelni.</p> <p>- Dinya László kiérdekelte.</p> <p>Vaszkó Irén</p>
--	---	---	--

A falugazdász válaszol...

Hosszú ideig tartó várakozás előzte meg a földművelésügyi miniszternek, a Mezőgazdasági és Erdészeti Alap felhasználásának részletes részletes szabályairól szóló rendeletét.

A nagy érdeklődésre tekintettel e rendeletből most a tenyészállat beszerzéséhez, állományának növeléséhez, illetőleg cseréjéhez nyújtott támogatásról írok.

Legalább három hónapos vemhességi állapotú tej-, kettős- és húsüszőre igényelhető egy összegben húsz-ezer forint támogatás az alábbi feltételek megléte esetén:

- termelésellenőrzés alatt álló tenyészetből származzon, illetve magyartarka esetében elismert tenyésztő szerv termelési nyilvántartásba vette,

- brucellózis, tuberkulózis és leukózis mentes tenyészetben van,

- a beállított üszővel legalább nyolcvan százalékkal nőjön a tehen-tartó állománya és a megnövelt létszám a tárgyévét követő két évig ne

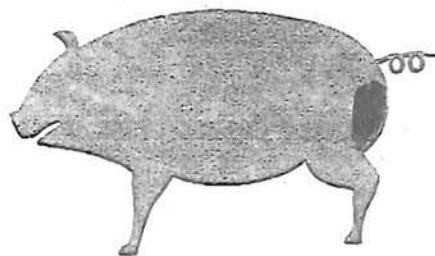
csökkenjen.

Sertés esetében egy összegben ötezer forint támogatás igényelhető az alábbi feltételek teljesítése esetén:

- A vásárolt vemhes előhasi koca törzstenyészetből származzon,

- az értékesítő tenyészet állategészségügyi besorolása un. „három” azaz aujeszky, leptospirózis és brucellózis mentes legyen,

- az igénylő rendelkezzen a tenyészállat hitelesített származási igazolásával,

- a tenyésztő a beállított kocával állománynövelést vagy cserét hajtsa végre és két évig köteles a tenyészállatot tenyésztésben tartani.

A négy hónaposnál idősebb tenyészjerkére darabonként kettőezer forint támogatás igényelhető igen szigorú feltételekkel:

- A saját beállítási, vagy vásárolt tenyészjerke törzskönyvi, illetve tenyésztési nyilvántartásban szereplő anyától és minősített tenyészkestől származzon,

- a beállított jerkék legalább nyolcvan százaléka az anyajuh állomány növelését szolgálja,

a növelt törzskönyvi nyilvántartásba vett állományt a tenyésztő három évig nem csökkentheti.

A támogatásokkal kapcsolatban bővebb felvilágosítást személyesen adok és az igénybejelentést követően közreműködök az igénylőlapok FM Hivatalba való továbbításában.

A támogatások mértéke, amint látják, igen szerény, és ismerve a források gyors apadásának gyakorlatát, javaslom, hogy minél előbb igényeljenek.

Várfi András
falugazdász

Bizodalmi oldal

Mindennapi kenyerünket...

Amikor Péter-Pál környékén megöszülnek a gabonátáblák, és falánk mohósággal belegázolnak a behemót aratócséplő masinák, kombájnok, mindig felsajdul bennem gyermekkorom sok szép emléke az akkori aratásokról.

Évről-évre ott álltunk nagyanyámmal, és megrendült lélekkel néztük, amikor nagyapám és nagybátyáim ünnepélyes áhítattal felsorakoztak a búzatóbla végén, tempósan fenték a kikalapált kaszát, aztán levett kalappal fohászkodtak a Mennyei Atyához, hogy áldja meg a munkájukat és adjon alkalmas időt az aratáshoz.

Az első kaszavágás mindig nagyapámé volt, aztán ő kiállt a sorból, mert öreg volt már az ilyen erőpróbához. A fiatal kaszások nekilendültek és a suhintások nyomán megadóan elsimultak a levágott rendek.

Emlékszem, ilyenkor mindig görcsösen szorongattam nagyanyám kezét, és forró könnyeket sirtam. Úgy fájt nekem az a tudat, hogy meg kell halnia az „életnek”, hogy élhessen az élet. Mert abban az időben „életnek” hívták a búzamatot, hiszen belőle táplálkozott a test, érte mondott könyörgést és hálaímtát a lélek.

A végtelenség látszó búzatóbla úgy hullámozott a szélben, mint valami mesebeli aranytenger. A tűzpiros pipacsok és kék búzavirágok mint megannyi apró kis vitorlás ringatóztak a hullámok hátán. Csodálatosan szép volt.

- Miért nem élhetnek örökké? - kérdeztem hüppögve nagyanyómtól.

- Hiszen örökké élnek. - mosolygott rám az én bölcs, öreg nagyanyám. - Látod, magot nevelnek, amit évről-évre elvetünk, a földben kicsíráznak, tavasszal szárba szökkennek, és újra termik a holnap bizodalmát.

- Ez nem fáj nekik?

- Bizonyosan fáj. De ugye tudod, az Úr Jézusnak is fájt, hogy keresztre feszítették, kinszenvedések között meghalt értünk. De feltámadott, és megadta nekünk az öröklét reményét.

A mi Megváltónk éppen olyan alázattal hajtotta meg fejét a Mennyei Atya akarata előtt, mint az érett kalászkok az aratók előtt.

A kaszák suhogtak, a marokszedők nótázva gyűjtötték és kötözték a kévét, amiket már én is nekividámódva segítettem „halhéba” hordani. Mikor aztán esténként kereszttbe raktuk az „életet”, teli szívvel, teli szájjal énekeltem nagyanyámmal:

„Tehozzád kiáltok édes Istenem!
És minden munkámat Néked szentelem,
Mert Te engemet munkára hívtál,
Ép testben arra formáltál.”

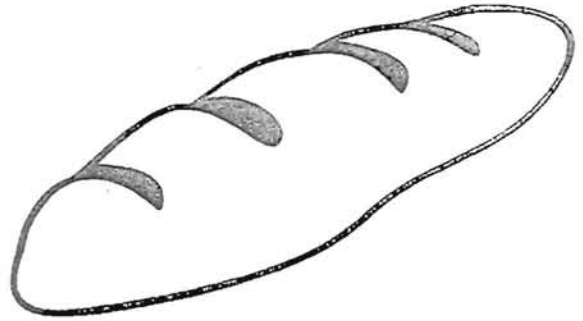
Oh, nem a régi aratások vérrel-verejtékes küzdelmeit kívánom vissza, csak azt a megszentelt áldott áhítatot, a hitből credő hálát a Mindenhatónak az „életért”, a kenyérért, ami-

nek akkor még olyan nagy volt a „becsülete”, hogy keresztet vetettünk rá, amikor megszegettük, ha kiejtettük kezünkől véletlenül, megcsókoltuk, amikor felemeltük.

Akkor még a legtöbb embernek lelkéből fakadt a sóhaj-tás:

„Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma”.

Iványi Mária

Aratás előtt

Lehajtott fővel kalászkok állnak,
Reményt ígérnek, s életet.
Számálhatunk bár ezer csodákat,
Technikát termő éveket,
Gyűjthetünk kincset, dús örömnek
Seregnyi titkát fejteni,
De könnyet bánó, bízó szívvel
Csak hittel tudunk ejteni.
Hittel a mában, s holnapokban,
Hogy nem üresül már több tenyér,
Hogy jut minden asztalra bőven
Istenáldotta friss kenyér.
Éhínség nem sújt annyi népet,
Fegyver nem hordoz több halált,
És ennek egy, csak egy az ára,
Ha szív a szívre rátalált.
A szeretet szétsugárzó
Csak adnivágyó áhítat,
S teremtett létünkért a hála
Ha minden lelket átitat.
A Kánaán, a megígért föld,
Mit várva-vágyunk, úgy jön el,
Ha megtérünk tévutunkról,
S a béke csöndje átölel.
A szent ígéret benne rejlik
A búzamatagban. S mint a híd,
Átjutni az öröklét titkán
És hinni benne megtanít.
Meghajtott fővel kalászkok állnak
A szent alázat híreként,
Krisztussal halni, s feltámadni
Hitetlenekért s hívekért

Iványi Mária

„Nem idővel mérik az életet, cselekedettel”

Török Sándor

Fiatalok! Csináljunk valamit már mi is!!

Közhely, de naponta halljuk úton-útfélen: „Ezek a mai fiatalok...” „Bezzeg a mi időnkben...”

Valljuk be őszintén, hogy változtunk. Ahogy egy ősrégi latin közmondás mondja: Tempora mutantur et nos mutamur illis”. Az idők változnak, s benne változunk mi is.

Első nagy királyunk Szt. István több mindenre tanította fiát, Imre herceget: Fogadd el az öregek tanácsát, légy türelmes, fogadd be jó szívvvel a vendégeket, tiszteld előljárododat... ami viszont a legfontosabb: „A hit tettek híján meghal!”

Érdemes ez utóbbin elgondolkozni hívőnek és nem hívőnek egyaránt. Először bízzál és higgyél abban, amit csinálsz, majd ezt tettekre váltva való-

sítsd meg. Nem elég csak beszélni, azt még is kell valósítani. Ez nagy dolog. Tudod?

Ha vetted a fáradságot, és eddig elolvastad, akkor még ne tedd le az újságot, mert fontos dolgot szeretnék mondani:

e lapban szeretnék egy ifjúsági oldalt elindítani a Te segítségével, ami a fiatalokról a fiataloknak szólna. SEGÍTHETNÉL! Tedd félre a közönyt, a hitetlenséget és bízzál önmagadban, rajta!

Úgy gondolom, Gyomaendrődön vannak olyan fiatalok, akiket érdekel városuk sorsa, élete, mindennapjai, jövője.

Írj! Írj közérdekű témákról, írd magadról, írd olyan társadról, aki megérdemli, hogy városunknak bemutassuk, írd arról,

hogy Te mit tennél Gyomaendrőd szebbé tétele érdekében, írd arról, hogy Te hogyan készülsz és mit javasolsz a honfoglalás 1100 éves megünneplésére? Mit tennél, hogy felhívd országunk figyelmét városunkra? Írd arról, hogy Téged mi érdekelne bővebben ebben az újságban, ebben a rovatban...

Az általad írt verseket, novellákat is szívesen közre adjuk.

Várom jelentkezésedet! Azért, hogy csináljunk már valamit mi is városunkért, hazánkért, Istenért.

Ungvölgyi János

Október 6. Ltp. 6 lépcsőház

II. em. 5.

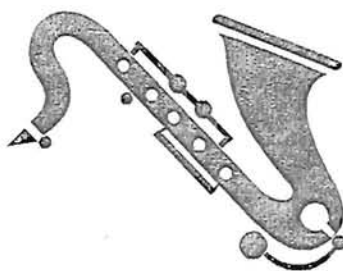
SHIRCHADASJ GOSPEL KÓRUS GYOMAENDRÖDÖN

Csodálatos érzésnek és élménynek lehettek tanúi azok, akik május 5-én este 8 órakor a Katona József művelődési Központba látogattak el.

A 85 fős kórus és tíz fős zenei együttes magyarországi turnéjuk utolsó állomásaként Gyomaendrődre látogatott el. Hollandiából érkeztek.

Felemelő érzés volt hallani vallásos témájú énekeiket, himnuszaikat, balladáikat. Kitűnő hangosítás és fénytechnika színesítette a műsort.

A műsor befejeztével hatalmas tapsal, felállva

köszöntük meg azt a közel három órán át tartó csodát, amit ezek a lányok és fiúk adtak elő olyan átéléssel, amitől nem egy hallgató szemében könny csordult.

További sikereitekhez Isten adjon Nektek sok erőt, hivatást és örömet,

hogy hirdetni tudjátok még sokaknak az örömhírt. Köszönjük, hogy eljöttetek hozzánk és reméljük, hogy jövőre újra meglátogattátok kis városunkat, Gyomaendrődöt.

Ungvölgyi János

HELYTÖRTÉNET

Régen volt, hogy is volt...

Részletek az endrődi Historia Domusból.
(Előzmény: Városunk: II. évf. 5. sz.)

1896 október: „...A szőlőskerti iskolából Leviczky Miklós a tanító máshová távozván az ún. kisperesi iskola lón betöltve Csáky Béla szolgálóegyházi tanítóval.” (Ezért lett az iskola neve Csáky-iskola.)

1897 április 25. vasárnap: „A kondoros-tanyai (hunyai) templom alapjának megáldása. Ennek az eszméjét a tanyaiak 1895-ben pendítették meg. Ez év őszén adakozásra lettek a hívek felszólítva s megajánlottak a téglaegetéshez szükséges szalmán kívül 2193 forintot 5 év alatti fizetési kötelezettség mellett. Hunya J. József egy igen alkalmas helyen egy 1080 négyszögöles portát ajándékozott, amely mellett a plébános jövődó lelkészteleknek egy 1000 négyszögöles holdat vett 400 forintot 5 éves törlesztésre. Ezen a telken 1896 tavaszán 103 ezer téglát égettek, melyhez Oláh gyomai téglagyáros még 1000 téglát ajándékozott... Árvai Imre helybeli kőműves tervezte a 22.22 méter hosszú és 11.22 méter széles, alsó részében kiépített, de felül ideiglenesen csak deszkából készíthető toronnyal ellátott templomot... Így tehát az építés 1897 tavaszán megkezdődhetett. Az alapköve a következő emlékirat záródott: 1897. évének április 25.-én tétellett le alapja ezen templomnak, mely az endrődi hívek és Schiefner Ede pápai prelátus... adakozásából, s László magyar király tiszteletére, Magyarország ezer évi fennállásának ünneplése idejében tervezve...”

Július 25: A tanyai templom tornyára keresztfelhúzás.

Szeptember: A község az ún. nagy-(szarvasvégi) óvoda részére egy alkalmas házat vett...Az eddigi központi leányiskolába (templommal szemben) a központi két fiúiskola költözött, egyidejűleg a tantermek kipadoltattak és a padok kijavítottak. A legrégebb iskolaépület pedig a holt Körös partján, mivel ala-

csony és sötét volta s padjainak rozottsága miatt a mai igé-nyeknek már meg nem felelt...egyelőre bérbe adatott...

Szeptember 26: A tanyai templom megáldása...a szentbeszédet a templom melletti téren tartotta a plébános...jelen volt igen nagyszámú népsereg. A külső és belső munka még nem volt teljesen kész. Még csak az a harang volt, mely az iskola előtt állott, fiszharmonium Königratzból hozatva... Hunya József kőkeresztje tanyája mellől a tanyai templom mellé hozatott... A templom körül osztogatott házhelyekből vett az egyház Hunya J. Józseftől 500 négyszögölet iskolateleknek, temetőnek 1000 négyszögölet.

1898: Januárban megérkezett a grődeni Rifessel-cégtől a kondoros tanyai Szent László szobra oltári szobor gyanánt, melyet eddig a Mária szobor helyettesített.

Szeptember: megjelent az (endrődi) plébánia kiadásában az Égi lant című imá- és énekeskönyv az endrődi és szentandrászi hívek használatára... összesen 4000 példányban, (200 díszkötésben) összeállította a plébános és a kántor. A templom előtti kőkereszt talpazata, mivel a vakolatot és a cementet mindig lerúgta, mázos téglával rakatott körül...A gyomavégi iskola egy tanteremmel megtoldott, a régi tanterem pedig egészen megújított. Az új leányiskolában tanítónő lett Kiszely Rózsa, községünk szülőtte, a gyomai árvaház növendéke.

1899: Július: A Vallás és Közoktatásügyi miniszter Békés Vármege közigazgatási bizottsága útján 5 új iskola felállítását követeli.

Október: A kocsorhegyi kertben egy házat vett a hitközség, melynek ideiglenesen átalakított termében Tóth János végzett képespedész alkalmaztatott tanítónak. A szarvasi országút mentén pedig a décsi paskumiak, polyákalmi tanyaiak számára építendő iskola céljára 400 négyszögöles terület vétetett Sóczó János-tól.”

Hornokné Németh Eszter

Elmúlt júniusokra emlékezve...

A 20. században június két be nem gyógyuló sebet hozott népünknek.

Az egyiket 1914.-i szarajevói merénylet nyomán kipattant első világháborút. Népünk színe-javavirága hullott el a négy évig tartó kegyetlen háborúban. Községünk 397 hős fiának a neve került fel az emlékműre: Oroszországban, Szerbiában, Olaszországban porladnak hamvaik.

A másodikat 1920. június 4.-e hozta. A győztes hatalmak (ANTANT) olyan békét diktált Párizsban, hogy Ma-

gyarország 325.000. négyzetkilométeres területéből csupán 97.000 maradt meg. 21 millió lakosból 7.5 millió maradt! Minden harmadik magyar az elcsatolt területeken más ország polgára lett. Családok özönét szakította el az önkényesen, bosszúból meghúzott trianoni határ. S ezáltal a második világháború csíráját is belegyűrták Európa történetébe.

Ezeket a szörnyű igazságtalanságokat csupán az Egyesült Európa reménye képes némileg enyhíteni.

De emlékezzünk a ké-

sőbbi korok júniusára is.

Szent László nagy királyunk halálának volt 900 éves évfordulója, amelyet a Nagyvárad-i ünnepek során a televízióban is láthatunk (V. 17.). Tempfli József és Tökés László nagy tisztelettel beszéltek Szent Lászlóról, akit a történelemben hajdan „gáncsnélküli lovag” címmel tanítottak. Ne feledjük, hogy községünk a nagyvárad-i egyházmegyéhez tartozott.

Júniusban voltak és vannak a papszentelések. A mi vértanú Iványi Györgyünk

szentelésének június 29-én lesz 70 éves évfordulója.

Szomorúan kell beszámolni arról hogy a mi egyházmegyénkben nem szentelnek papot. Mert hol vannak már az áldozatos szülők, akik papnak adták gyermekeiket? Volt idő, amikor egy családból több gyermek is Istennek szentelt életét. Endrődön is volt ilyen család: Ugrin Sándor, Ugrin Béla két testvér, mindkettő jezsuita szerzetes lett.

*Vaszkó Irén
Márton Gábor*

VÁROSUNK Gyomaendrőd - Megjelenik havonta. Kiadja: A KDNP Gyomaendrőd-i Szervezete
Felelős szerkesztő: Császár Ferenc, 5502 Gyomaendrőd, Damjanich u. 15. - Szerkesztők: Császárné Gyuricza Éva,
Hornokné Németh Eszter, Iványi Mária, Marsi Jánosné, Márton Gábor, Ungvályi János, Vaszkó Irén

Felelős Kiadó: Vaszkó András

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995.

Készült: Pelyva házi nyomda, Gyomaendrőd, Fő út 81/1